

14 Dec 2018 09:14

Briti eskaadri saabumise 100. aastapäeva auks mälestati langenuid

Briti eskaadri saabumise 100. aastapäeva auks mälestati langenuid

Eile peeti kaitseväe kalmistul ja admiral Alexander-Sinclairi mälestusbüsti juures Vabadussõjas osalenud Briti eskaadri Eestisse saabumise 100. aastapäeva mälestustseremooniad.

„Eesti võitis Vabadussõja kahel peamisel põhjusel. Esiteks, tänu Eesti rahva, sõjaväelaste ja riigijuhtide usule omaenda jõusse ja otsusele lootusetuna näivas olukorras ikkagi vastu hakata. Ja teiseks, tänu liitlaste – Ühendkuningriigi, Soome, Rootsi, Taani, USA ja teiste – sõjalisele, materiaalsele ja moraalsele toele. Nii on see ka täna – meie iseseisvus ja kaitsevõime tuginevad võrdselt nii esmasele iseseisvale kaitsevõimele kui ka rahvusvahelisele koostööle ja kollektiivkaitsel,“ ütles president Kersti Kaljulaid kaitseväe kalmistul peetud mälestustseremoonial.

Eesti vabaduse eest võideldes langenud Briti mereväelaste auks asetasiid kalmistul pärjad Ühendkuningriigi suursaatkond, diplomaatiline korpus, Tapal paiknevad NATO lahingugrupi liitlased ja Eestit külastava fregati HMS St Albans (F83) esindajad. Austust avaldasid ka kaitseministeeriumi, kaitseväe, kaitseliidu ja Eesti Eruohvitseride Kogu esindajad.

Mälestuspalvused pidasid kaitseväe tugikeskuse kaplan kapten Tõnis Kark ja mereväe kaplan nooremleitnant Mikk Leedjärv. Tseremooniateks pani sõjaväepolitsei Vahipataljon välja auvahtkonna ja pärgade asetajad, muusikaga toetas kaitseväe orkester.

1918. aasta 12. detsembril Tallinna saabunud Briti kergeristlejate eskaader kaitses pealinna mere poolt Balti laevastiku eest. Lisaks toetati admiral Sir Edwin Alexander-Sinclairi juhtimisel eestlasi relvade, laskemoona ja muu varustusega. Juba 21. detsembril suundusid Ühendkuningriigi ristlejad tagasi merele, rünnates Punaarmee positsioone Kunda, Aseri ja Purtse piirkonnas. 23. detsembril toetasid Briti alused Eesti laevade Lembit, Laine ja Lood dessanti Kunda alla.

Briti sõjalaevade osalus oli tähtis ka 1918. aasta 26. ja 27. detsembril toimunud operatsioonis, kus võeti vaenlaselt ära miiniristlejad Spartak ja Avtroil. Miiniristlejate üleandmine Eesti merejõududele tugevdas märkimisväärselt meie laevastiku võimekust iseseisvate operatsioonide läbiviimiseks.

Kokku tegutses Vabadussõja ajal merel 274 erinevat Briti laeva ning üle 250 Eesti aluse. Eesti vabaduse eest võideldes langes 111 briti mere- ja õhuväelast.

Briti sõjalaevastik avaldas oma panusega tugevat mõju Vabadussõja käigule – osutatud abi oli sõjast ja revolutsioonidest kurnatud Eestile oluline nii poliitiliselt kui ka majanduslikult.

Fotod:

<https://pildid.mil.ee/index.php?/category/59147>